

## **Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta**

**Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Koulutusrahastosta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta**

### **JOHDANTO**

#### *Vireilletulo*

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Koulutusrahastosta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta (HE 78/2017 vp): Asia on saapunut työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

#### *Asiantuntijat*

Valiokunta on kuullut:

- hallitussihteeri Pekka Paaermaa, sosiaali- ja terveysministeriö
- johtava lakimies Elina Pajula, Koulutusrahasto

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- opetus- ja kulttuuriministeriö

### **HALLITUKSEN ESITYS**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Koulutusrahastosta annettua lakia. Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksiä ehdotetaan muutettaviksi siten, että stipendi voitaisiin myöntää kaikille ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisen tutkinnon suorittaneille henkilöille, jotka täyttävät muut stipendin myöntämisen edellytykset.

Lisäksi stipendin maksamisesta korotettuna ensimmäisestä ammatillisesta tutkinnosta ehdotetaan luovuttavaksi ja stipendin myöntämisen edellytyksenä oleva yläikäraja nostettavaksi 68 vuoteen.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018.

## Valiokunnan mietintö TyVM 7/2017 vp

### VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Koulutusrahasto on työmarkkinaosapuolten hallinnoima rahasto, jonka tarkoituksena on edistää työssä tarvittavia valmiuksia myöntämällä tukea ammatilliseen koulutukseen ja kehittymiseen. Koulutusrahaston myöntämät aikuiskoulutusetuudet ovat aikuiskoulutustuki ja ammattitutkintostipendi.

Ammattitutkintostipendi on kertakorvauksena maksettava etuus. Ammattitutkintostipendiin on oikeus henkilöllä, joka on suorittanut ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) mukaisen ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon. Tutkinnot suoritetaan näyttötutkentoina, joissa ammattitaito osoitetaan tutkintotilaisuuksissa ensisijaisesti aidoissa työelämän tuotanto- ja palvelutilanteissa. Tutkintotodistuksen ja todistukset tutkinnon osan suorittamisesta antaa tutkintotoimikunta.

Vuoden 2018 alusta voimaan tuleva laki ammatillisesta koulutuksesta (531/2017) korvaa ammatillisesta peruskoulutuksesta (630/1998) ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetut lait. Ammatillisia tutkintoja järjestää ja osaamisen arvioinnista vastaa sekä tutkintotodistuksen antaa jatkossa koulutuksen järjestäjä, jolla on siihen opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä järjestämislupa.

Ammatillisen koulutuksen uudistuksen vuoksi esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksiä siten, että stipendin saamisen ehtona on jatkossa ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaisen tutkinnon suorittaminen. Muutoksen johdosta sekä peruskoulutuksen että aikuiskoulutuksen piirissä suoritettut tutkinnot oikeuttavat stipendiin. Stipendin myöntäminen edellyttää kuitenkin viiden vuoden työssäoloa, jolloin stipendi säilyy työelämässä vakiintuneesti olevien henkilöiden kouluttautumiseen kannustavana tukimuotona.

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta ehdottaa hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hyväksymistä jäljempänä esitetyin muutosehdotuksin.

### VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

**Voimaantulosäännös.** Ehdotetun koulutusrahastosta annetun lain 5 §:n 1 momentin mukaan ammattitutkintostipendi voidaan myöntää vuoden 2018 alusta lähtien henkilölle, joka on suorittanut ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon. Voimaantulosäännöksen mukaan stipendi myönnetään ennen lain voimaantuloa suoritettujen tutkintojen perusteella tutkinnon suorittamisen ajankohtana voimassa olleen lain mukaan.

Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 140 §:n mukaan ammatillisen aikuiskoulutuslain mukaiset tutkintotoimikunnat jatkavat toimintaansa heinäkuun 2018 loppuun saakka ja ne voivat antaa vuoden 2017 loppuun mennessä kokonaan suoritettusta ammatillisen aikuiskoulutuslain mukaisesta ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta tut-

## Valiokunnan mietintö TyVM 7/2017 vp

kintotodistuksen vielä vuonna 2018. Uuden lain mukainen tutkintotodistus annetaan vanhojen perusteiden mukaan vain, jos tutkinto suoritetaan vuoden 2018 puolella.

Valiokunta toteaa, että ehdotetun sääntelyn mukaan stipendioikeuden ulkopuolelle jäävät ne opiskelijat, jotka suorittavat vanhojen perusteiden mukaisen tutkintonsa loppuun vuoden 2017 aikana, mutta saavat todistuksen vasta vuonna 2018. Tämän vuoksi valiokunta ehdottaa voimaantulosäännöstä täydennettäväksi siten, että ennen lain voimaan tuloa ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaan suoritettu tutkinto oikeuttaa ammattitutkintostipendiin, vaikka tutkintotodistus annettaisiin vuonna 2018.

### VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan päätösehdotus:

*Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 78/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)*

#### *Valiokunnan muutosehdotukset*

## Laki

### Koulutusrahastosta annetun lain 5 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti  
*muutetaan* Koulutusrahastosta annetun lain (1306/2002) 5 §:n 1 ja 2 momentti sekä 6 §, sellaisina kuin ne ovat, 5 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1105/2016 sekä 6 § laeissa 502/2013 ja 1105/2016, seuraavasti:

#### 5 §

#### *Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset*

Ammattitutkintostipendi voidaan myöntää Suomessa asuvalle henkilölle, joka on suorittanut ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa ( / ) tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon.

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö ei ole täyttänyt 68 vuotta ja että hän on ollut työ- tai virkasuhteessa viisi vuotta ennen tutkinnon suorittamista.

\_\_\_\_\_

## Valiokunnan mietintö TyVM 7/2017 vp

### 6 §

#### *Ammattitutkintostipendin suuruus*

Ammattitutkintostipendin suuruus on 400 euroa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkistetaan 1 momentissa säädettyä määrää vähintään joka kolmas vuosi kustannustasossa tapahtunutta muutosta vastaavasti.

---

Tämä laki tulee voimaan \_\_\_\_\_ päivänä \_\_\_\_\_ kuuta 20 \_\_\_\_.

Ennen tämän lain voimaantuloa suoritettuun tutkintoon, josta on annettu tutkintotodistus tämän lain voimaantulon jälkeen, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa suoritetun tutkinnon perusteella myönnettävään ammattitutkintostipendiin sovelletaan tutkinnon suorittamisajankohtana voimassa olleita säännöksiä.

---

Helsingissä 28.9.2017

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tarja Filatov sd  
jäsen Pertti Hakanen kesk  
jäsen Hannakaisa Heikkinen kesk  
jäsen Niilo Keränen kesk  
jäsen Anna Kontula vas  
jäsen Jaana Laitinen-Pesola kok  
jäsen Rami Lehto ps  
jäsen Merja Mäkisalo-Ropponen sd  
jäsen Martti Talja kesk  
jäsen Juhana Vartiainen kok  
jäsen Eerikki Viljanen kesk  
varajäsen Petri Honkonen kesk

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Marjaana Kinnunen